

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

DIJ VUE./ DERES REF:
202514086-3

BIEJJIE / DATO:
12.12.2025

MIJ VUE. / VÅR REF:
25/5700-4

AAMHTSREERIJE / SAKSBEHANDLER:
Andreas Stångberg

Uttalelse vedrørende melding med forslag til utredningsprogram - Nedre Driva kraftverk - Oppdal og Sunndal kommuner

Vi viser til deres brev av 08.09 og 27.10.2025 med høring av melding og forslag til konsekvensutredningsprogram for Nedre Driva kraftverk i Oppdal og Sunndal kommuner.

Bakgrunn

Den planlagte utvidelsen av Driva kraftverk omfatter bygging av et nytt Nedre Driva kraftverk, etablering av et pumpeanlegg ved Festa i Oppdal for å løfte vann fra elven Driva opp til Gjevilvatnet, etablering av nye bekkeinntak samt en senkning av laveste regulerte vannstand (LRV) i Gjevilvatnet med 5 meter for å øke magasinets kapasitet og fleksibilitet. I tillegg kommer nettilknytning med nye nettanlegg.

Dagens Driva kraftverk med tilløpstunnel og overføringer skal beholdes og vil fortsatt være i drift parallelt med Nedre Driva kraftverk.

Sametinget har ansvar for å påse at samiske interesser blir vurdert ut ifra et helhetlig perspektiv ved planlegging etter Plan- og bygningsloven. Et viktig hensyn som skal ivaretas i planlegging etter loven er å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv (jf. § 3-1). Dette gjelder også for konsekvensutredninger etter Vassdragsreguleringsloven.

Reindrift og øvrige samiske interesser

Store deler av tiltaksområdet og landskapet rundt ligger innenfor Trollheimen sijte. Reindriften i de sørsamiske områdene er helt sentral for opprettholdelsen av sørsamiske språk, næring og kultur.

Reindrift er spesielt omtalt under punktene 5.1.11 og 8.11 i meldingen. Slik det kommer frem under punkt 5.1.11 er Trollheimen sǵte allerede kontaktet om det planlagte tiltaket, og dette er positivt.

Trollheimen sǵtes bruk av det aktuelle området skal beskrives og redegjøres for, og tiltakets konsekvenser for reindriften skal vurderes både for anleggs- og driftsfasen, jf. punkt 8.11. I konsekvensutredningsprogrammet står det blant annet at: «*Det skal innhentes informasjon fra Reindriftsforvaltningen, reinbeitedistriktet og utøverne.*» Dette er positivt, men vi mener at det også ved behov skal det gjennomføres møter og/eller befaring med Trollheimen sǵte. Vi mener at samisk tradisjonell kunnskap, lokal kunnskap og forståelser skal legges til grunn for utredningen på lik linje med forskningsbasert kunnskap. I den forbindelse understreker Sametinget at det må benyttes en utreder som har kunnskaper om samisk reindrift, språk og kultur samt helst også kjennskap til lokale forhold. Distriktet bør også gis anledning til å kommentere på utkast til fagutredning før den ferdigstilles. Disse punktene bør derfor også fremgå av konsekvensutredningsprogrammet.

Videre er det positivt at «*Det skal gjøres en vurdering av de samlede effektene av ulike planer og tiltak innenfor reinbeitedistriktet*». Sametinget er fornøyd med at mulige avbøtende tiltak og eventuelle justeringer av tiltaket skal vurderes ved eventuelle negative konsekvenser for Trollheimen sǵte. Det er derfor bra at man allerede nå har et fokus på eventuelle endringer av isforhold på Gjevilvatnet samt reindriften flyttveier i det berørte området, jf. punkt 5.1.11 i meldingen.

Det er også bra at eventuell annen samisk næringsutøvelse/utmarksutøvelse vil bli beskrevet og vurdert. Sametinget kjenner ikke til om dette vil gjelde for det omsøkte området, men vi ønsker likevel at dette avklares. En slik avklaring kan for eks. gjøres ved å ta dette opp som tema under møtene med reindriftsutøverne i området.

Sametinget vil også minne om konsultasjonsplikten overfor samiske rettighetshavere og representanter for berørte samiske interesser, jf. Sameloven § 4-3. I tråd med § 4-5 bør derfor Trollheimen sǵte få tilbud om konsultasjon om utredningsprogrammet og konsekvensutredningen dersom de ønsker dette.

Samiske kulturminner

Alle samiske kulturminner fra 1917 eller eldre er automatisk freda ifølge LOV 1978-06-09 nr. 50: Lov om kulturminner (Kulturminneloven) § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver og gravplasser, hellige fjell og offerplasser eller steder det knytter seg sagn eller tradisjoner til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det må understrekes at dette ikke er en uttømmende oversikt, da den samiske kulturen er meget variert og mangfoldig. Videre er også samiske stedsnavn viktige kulturminner, da de viser til tilhørighet og bruk av de ulike stedene.

Forholdet til kulturmiljø omtales nærmere under punktene 5.1.7 og 8.6 i meldingen. Utredningsprogrammet for kulturmiljø ser i all hovedsak bra ut. Vi vil bare minne om at det er viktig at tiltakshaver i utredningsarbeidet benytter seg av en utreder/institusjon/konsulent med nødvendig faglig og kulturell kompetanse når det gjelder samiske kulturminner, samisk kultur og samisk historie.

Heelsegh / Med vennlig hilsen

Jon Petter Gintal
doaibmi juogushoavda / konstituert seksjonssjef

Andreas Stångberg
juogushoavda / seksjonssjef

*Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjamme jih seedtesávva vuelietjaalegaph. /
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Hovedmottaker:

NORGES VASSDRAGS- OG
ENERGIDIREKTORAT (NVE)

Postboks 5091
Majorstua

0301

OSLO

Kopiija / Kopi til:

Trøndelag Fylkeskommune Fylkets hus Postboks 2560 7735 Steinkjer